Viering op 19 juli 2020

Verhalen uit Genesis (1): Abram op weg

1. welkom en mededelingen
2. lied 217
3. Bemoediging, groet, gebed
4. Genesis 12:1-9
5. lied 803:1,2,3
6. Woorden ter overweging
7. lied 816
8. Voorbeden, stil gebed en gebed des Heren
9. Lied 967: 1,3,4,7
10. Wegzending en zegen

Woorden ter overweging bij Genesis 12:1-9

Het verlangen om te blijven

Weggaan, je familie verlaten, de plaats waar je bent geboren, bent opgegroeid, waarom zou je dat doen? Mensen hechten aan de plaats waar ze zijn opgegroeid, waar ze wonen. Ze zijn gehecht aan wat vertrouwd is, bekend.

Soms gaan ze dan toch weg. Weg om het avontuur te zoeken, om nieuwe dingen te ontdekken. Om op een ander continent een bestaan op te bouwen. Soms moeten mensen weg. Omdat ze op de vlucht zijn. Wanhopig op zoek naar een plaats om in rust en vrede te wonen.

Maar of mensen nou gedwongen weggaan, of uit vrije wil, heel, heel vaak blijft het verlangen naar het land van herkomst. Het land waar je hoort, de plaats waar je bent opgegroeid. De band met de plaats waar je bent geboren, die blijft.

Abram, de man met de drive in zijn ziel

De Heer zei tegen Abram, trek weg uit je land, verlaat je familie, verlaat ook je naaste verwanten en ga naar het land dat ik je wijzen zal.

Abram moet weggaan, zegt God. En je denkt, maar waarom zou hij dat doen? Abram woont met zijn familie in de streek waar hij is geboren. Hij heeft alles om van te leven, en meer dan dat, hij is niet arm, hij hoeft niet op de vlucht, waarom zou hij het doen?

Charan, de plaats waar Abram woont, is het hart van een hoogontwikkelde cultuur. Het is de bakermat van onze beschaving: het schrift is er uitgevonden, en grote, machtige steden zijn er gebouwd. Een cultuur ook met een heel eigen visie op het leven.

In Charan loopt het leven langs de lijnen van de natuur en de vruchtbaarheid. De mensen bewegen zich in het ritme van de seizoen. De cyclus van opgaan, bloeien en verzinken bepaalt hun bestaan. Alles wat komt, is al geweest, alles wat geweest is, komt terug. Het leven is een eindeloze cyclus van gebeurtenissen die zich herhalen.

Charan, dat is hetzelfde als, veilig en vertrouwd. Mensen hechten aan, veilig en vertrouwd. Te weten waar je aan toe bent, dat is prettig. Dat geeft zekerheid. Alles is bekend, iedereen is bekend, en dus waarom zou Abram weggaan?

Waarom gaat Abram?

Waarom zou je wegtrekken uit zekerheden en vanzelfsprekendheden? Misschien wel omdat de gedachte dat het leven een kringloop is, je onrustig maakt. Omdat de gedachte dat alles al een keer gebeurd is, en dat er nooit iets nieuws kan gebeuren, omdat die gedachte je benauwt.

Je kunt zeggen, de wereld, is zoals zij is. En als alles om je heen goed is, dan kun je daarmee tevreden zijn. Als het goed met je gaat, dan kun je zo leven. Maar wat als dat niet zo is? Wat als je een leven leidt waarmee je niet blij bent? Wat als tegenslag en verdriet je overkomen? Wat als jij lijdt onder wat mensen je aandoen? Kun je het leven enkel ondergaan? Het nemen zoals het komt?

Hoe dan ook, in Abrams ziel is een verlangen gerezen. Het is een verlangen om uit te vinden of het ook nog anders kan in het leven. In Abram leeft het verlangen om een ander mens te worden. Niet meer degene die meebeweegt met de seizoenen, met de eindeloze cirkelgang van de dingen. Maar degene die het initiatief heeft. Een mens wil hij zijn die zelf zoekt naar een weg in het leven.

De God van Abram

En in zijn ziel hoort hij een stem. Trek weg uit je land, verlaat je familie, verlaat ook je naaste verwanten, en ga naar het land dat ik je zal wijzen. Abram is niet alleen een ander leven op het spoor, hij is ook een andere God op het spoor.

Abram is groot geworden met de goden van de vruchtbaarheid en van de natuur. Maar hij kan het niet meer vinden bij die goden. Er moet toch meer zijn dan de vruchtbaarheid van de natuur, en de wisseling van de seizoenen? Er moet toch iets zijn voor het begin van alle

dingen, en achter het einde van het bestaan? Leven moet toch meer zijn dan, de gang gaan die de generaties voor jou ook al gingen?

Dat denkt Abram, en in zijn ziel groeit een visioen. Hij heeft een vergezicht van een groot volk, zijn nakomelingen. Een volk dat gezegend is, en zegen zal brengen. Abram heeft een vergezicht van een groot en wijd land, waar zijn nakomelingen wonen. Het is een land waarin mensen hun eigen plek zoeken. Een land waar mensen hun eigen bestaan opbouwen. Een land waar mensen kunnen worden wie ze zijn. Dat ziet Abram voor zich.

En Abram ging op weg, zoals de Heer het hem had opgedragen. Hij neemt zijn vrouw mee, en zijn neef Lot, en z'n bezit, zijn vee en alles wat hij heeft. Ze stappen uit de eindeloze cirkelgang die het leven is in Haran, in het leven dat een weg is, met een begin, en een einde, een doel. En met een God die met mensen meetrekt op die weg.

Wat levert het je op?

Daar gaan ze, op weg, naar, ja, waarheen eigenlijk? Waar zal Abram terechtkomen? Eigenlijk weet hij dat niet. Hij heeft een vergezicht voor ogen, en in zijn ziel het geloof dat er een God is die met je meegaat, maar wordt het ook wat? Komt hij ooit ergens aan? Is de verte te belopen, is de horizon te halen?

Als je ervoor kiest om het leven te zien als, een weg om te gaan, dan maakt het je tot een ander mens. Het maakt je tot iemand die het eigen leven ter hand kan nemen, iemand die op zoek gaat naar wat leven eigenlijk is. Wie zijn we eigenlijk, wie zijn wij zelf, wie zijn die anderen, en wat betekent dat eigenlijk, dat wij onze weg gaan op een aarde waarvan we geloven dat die geschapen is? Wat betekent het, te leven onder Gods hemel?

Het maakt je ook tot iemand die naar mogelijkheden zoekt in het leven. Het geeft ruimte aan alle dromen en idealen die je hebt, dingen waar je naar verlangt, dingen die je zo graag wilt. Op het moment dat je uit de kringloop van de vanzelfsprekendheden stapt, word je een mens met dromen en vergezichten, een mens met een doel voor ogen, een mens onderweg van vroeger naar nu naar later.

En kom je dan ooit ergens aan? Abram komt aan in Kanaan. Het is een onvruchtbare streek, kaal en droog. Bovendien, er wonen al mensen. In die tijd, staat er, woonden de Kanaanieten in het land. Het lijkt niet op het vergezicht waarmee hij op weg is gegaan. Het is er nog lang niet, dat grote wijde vruchtbare land waar hij met zijn nageslacht kan wonen.

Een mens onderweg komt maar zelden ergens aan. Soms even, momenten met een bijzondere glans, momenten van verrukking, van geluk, momenten waarop je zeker weet dat je gevonden hebt wat je zoekt. Soms kom je ergens aan.

Maar als je één keer hebt ontdekt, dat leven een kwestie is van, onderweg zijn, dan kun je niet blijven staan. Altijd dienen zich nieuwe verten aan, nieuwe perspectieven, een nieuwe horizon. Steeds opnieuw nieuwe mensen om te leren kennen, nieuwe situaties, goede dingen, maar ook moeilijke dingen. En je kunt er niet bijblijven staan, want je moet verder.

Besluit

Abram moet ook verder. Niet voor niets staat er in dat korte stukje Genesis, hoe Abram steeds verder trekt, steeds verder, steeds verder. De onrust die in Haran in zijn ziel is geboren, wil niet meer wijken. Maar nergens staat dat hij spijt heeft, of dat hij weer terug wil. Het is goed zo, te leven als mens onderweg, op zoek naar jezelf, op zoek naar een goed leven, met die onrustige vraag in je hart, of alles ook nog anders kan, beter, mooier.

Het is leven in een soort rusteloosheid, omdat alles verandert, en niets vaststaat. Maar het is ook, leven met de intuïtie dat leven leven is voor Gods aangezicht. Dat de schepping betrouwbaar is en je hoe dan ook wel dragen zal.

Gebeden

Trouwe God,
U bent God van mensen onderweg, U roept ons om op weg te gaan,
Te zoeken naar leven dat ons gelukkig maakt,

Daarom bidden wij voor wie verlangen naar een ander leven,
Maar niet goed weten waar ze het moeten zoeken.
Voor mensen bidden wij van wie de relatie op een dood spoor zit,
Voor hen die vastlopen in hun werk;
Voor al die mensen die in een isolement zijn geraakt,
En geen uitweg meer weten,
Om uitzicht, om wijsheid en geduld,

Wij bidden voor uw gemeente, wereldwijd en hier in deze dorpen,
In deze tijd waarin de kerk het moeilijk heeft,
En gezocht moet worden naar nieuwe wegen

Om de lofzang gaande te houden en uw woord ter sprake te brengen,
Dat wij elkaar vast willen houden ondanks alles,
Dat wij naar de toekomst willen kijken zonder het verleden tekort te doen,

Wij bidden voor onszelf, en voor elkaar,
Zo gehecht aan het oude vertrouwde leven,
Wellicht verlangend naar iets nieuws, iets anders,
Maar ook vol twijfel, en bang voor verandering,
Om vertrouwen in de toekomst,
En geloof dat Gij erbij bent.